

Imens Folketinget således med særlige love og lempelser for Bornholm »har gjort det nødvendige arbejde«, så opleves virkeligheden helt anderledes på Bornholm.

På Bornholm bor der 45.690 indbyggere fordelt over øens 58.831 ha. Heraf udgør arbejdsstyrken 24.700 personer. Arbejdsløsheden på Bornholm er i januar 1993 opgjort af Danmarks Statistik til 3.712 personer, eller svarende til en ledighedsprocent på 15,8. Landsgennemsnittet var opgjort til 13,2 pct. Bornholm blev kun overgået af Nordjyllands Amt med 17,4 pct. ledige og Københavns Kommune med 16,6 pct. ledige.

Går man bare 7 år tilbage, var situationen en ganske anden på Bornholm. I 1986 var der »bare« 1.866 ledige svarende til 7,8 pct. ledige. Krisen kradser på Bornholm.

Fremskridtspartiets ønske er at ændre lovgivning og andre hindringer for vækst således, at det kommer til gavn for hele landet. Fremskridtspartiet vil gerne hjælpe den ledige i såvel Nordjyllands Amt som Århus Amt eller Københavns Kommune.

Men flertalsmulighederne i Folketinget er begrænsede. Flertallet af partier er mere opsat på at bygge nye offentlige anlæg for lånte penge og mere optaget af at bortgive dansk velstand til Østeuropa og ulandene end på at afhjælpe arbejdsløsheden ad den eneste farbare vej – mere vækst i den private sektor.

Fremskridtspartiet har derfor valgt at fremsætte dette forslag til vækst på Bornholm. Bornholm skal gøres til en egentlig vækstzone, således at det er muligt at afprøve de politiske initiativers virkningsgrad i et isoleret amt. Når Bornholm er udvalgt, så skyldes det flere forhold. For det første er Bornholm et velafgrænset område. For det andet er de langsigtede konsekvenser af den nuværende krise på Bornholm langt mere alvorlige end for f.eks. Nordjyllands Amt.

Hvis først hundreder af bornholmere opgiver at blive på øen, kan det blive særdeles svært for Bornholm at overleve. Mobiliteten frem og tilbage i f.eks. Jylland er langt lettere.

Fremskridtspartiet har med omhu gjort beslutningsforslaget om Bornholm som vækstzone så omfattende som muligt. Folketingets øvrige partier skal opfatte forslagens mange punkter som en idéliste, der kan plukkes i. Fremskridtspartiet er derfor indstillet på at forhandle den endelige sammensætning af initiativer for Bornholm med Folketingets øvrige partier. Dog er der en nedre smertegrænse for, hvor magre initiativerne over for Bornholm kan tillade sig at være.

Fremskridtspartiet er overbevist om, at der må være vilje og handlekraft hos et flertal i Folketinget. I

såvel oktober 1992 som februar 1993 var et flertal i Folketinget i spendere-hjørnet og bevilgede lånegarantier m.v. til Færøerne. Den samlede sum nåede op på 1150 mio. kr. Fremskridtspartiet forventer, at de samme partier nu vil støtte dette forslag og derved tilkendegive vilje til at give Bornholm en nødvendig håndsrækning – det haster!

Fiskeriet og fiskeriets følgeindustri og serviceerhverv har det svært på Bornholm. I Morgenavisen Jyllands-Posten fra den 7. marts 1993 kunne man læse følgende øjebliksberetninger fra en af de byer på Bornholm, som er blevet hårdest ramt af den politiske regulering af fiskeriet:

»Forleden kom en enkelt lettisk kutter ind med fem tons torsk. Samme dag kunne en bornholmsk kollega aflevere 25 kasser med i alt 750 kg. Dermed havde han opbrugt sin ugeration . . . fiskeskipper Gert Juhl beretter: Vi måtte sejle ud i januar og februar, men i den første måned blæste det så meget, at vi det meste af tiden blev inde. Da var kvoten ellers 4000 kg om ugen. I slutningen af februar faldt den til 750 kg. Dem fisker jeg på to dage. Med den kvote kan jeg ikke engang betale lønninger og brændstof . . . tyskerne fisker, når det passer dem«.

»Nexøs borgmester Svend Gunnar Kofoed-Dam siger: I 1986 flyttede en del hertil, fordi fiskeriet gik godt. Da havde kommunen 9.200 indbyggere. Nu er vi 8.700, og de seneste prognoser viser, at tallet i 2004 er faldet til 8.100. Vi har i øjeblikket en arbejdsløshed på 18 pct. Den er i løbet af 14 dage steget fra 12, og den kommer snart op omkring 25 pct.«

»Kun fem pct. af de torsk, der i øjeblikket landes i Nexø, er danske. Resten kommer fra Estland, Letland, Litauen og Polen plus en mindre del fra svenske kuttere . . . I januar 1991 blev der landet 5,2 mio. kg torsk i Nexø. Det gav en havneafgift på 1,2 mio. kr. I januar 1992 var tallene 1,8 mio. kg og 362.000 kr. I januar 1993 kom der 1,4 mio. kg torsk, men afgiften faldt da til 125.000 kr., fordi den udregnes efter værdien af fisken.«

Der er blevet taget initiativer fra Bornholms politikere. En særlig »ønskeseddel« blev udformet til brug for forhandling med regering og Folketing. Ønskesedlen indeholdt bl.a. følgende punkter: Sænkning af statslig trækprocent, sænkning af selskabs- og virksomhedsskat til 22 pct., fritagelse for realrenteafgift for investeringer fra pensionskasser m.v., statsligt indskud af 500 mio. kr. i anlægsarbejder, 300 mio. kr. ind i miljø- og energiprojekter samt 200 mio. kr. i forskning og uddannelse. Den samlede bornholmske ønskeseddel var på 1,25 mia. kr. over 4 år. Ønskesedlen blev medtaget til forhandling med statsministeren den 23. februar 1993. Hvad der kom ud af mødet vi-